

Bakalářská práce: *La Dramaturgie de Pierre Corneille dans Médée*

Autor BP: Martin Balucha

Vedoucí BP: PhDr. Závěš Šuman, PhD.

Oponent BP: PhDr. Catherine Ébert, PhD.

Martin Balucha si pro svou BP zvolil téma, které je značně náročné hned několika aspekty. Pohybovat se ve starších vrstvách literatury (od XIX. století výš) je, jak jsem přesvědčena, těžší pro mladého a méně zkušeného badatele než pro interpreta zralejšího; dále se autor obrátil k žánru, jehož význam má dvojnásobný důsledek a činí práci s tímto žánrem velice ošidnou. Důležitost tragédie ve francouzských literárních dějinách vůbec a zejména ve zvoleném období jí zaručuje jedno z předních míst ve všeobecném povědomí a vzdělanosti (*culture générale*), avšak z téhož důvodu se chápání tohoto žánru včetně jeho stylových proměn stalo obětí velikých, mnohdy školáckých zjednodušení a retrospektivních iluzí, až dezinterpretací či výkladových zkratů. Postihnout interpretační stereotypy a schémata, vymknout se jim, proniknout skrze sedimenty exogenních pojmů a kategorií až k dobovému chápání příslušného díla, žánru, druhu..., není v takových případech leckdy snadné ani pro zkušeného znalce, natož pak pro začátečníka. Navíc M. Balucha, jehož zaujetí pro danou problematiku umocnil bezesporu i vliv jeho učitele a později vedoucího práce, upřel pozornost k momentu, kdy se žánr ve svém vývoji ocitá na rozhraní dvou estetik, barokní a klasicistní. Slohový přechod zkoumá adept v Corneillově *Médée* porovnáním dvou verzí a výkladem autorských oprav ve vybraných pasážích, na nichž lze posun od baroka ke klasicismu názorně a přesvědčivě dovést.

Půdu k této analýze si autor připravil tak, že přehledově představil tři významné konceptualizace baroka, Lebègovu, Roussetovu a Morissettovu, a že zároveň upozornil na silné a slabé body příslušných přístupů k pojmově tolik spleťtému a rozostřenému pojmu jako baroko/barok, jehož vymezení je dodnes – a nejen v dějinách písemnictví – předmětem

sporů a horizontem intenzivního hledání a vyjasňování (ostatně rovněž via paralely mezi principem baroka a poetikou některých avantgardních a postavantgardních uměleckých – opět nejen literárních – projevů).

Vzhledem ke svému myšlenkovému potenciálu, jazykové výbavě v poměrech PedF nadprůměrné a citu pro text, který mohl kandidát stejně jako další schopnosti zušlechťovat díky výbornému vedení, se M. Balucha zhostil cíle, jež si stanovil, víc než uspokojivě, ba, jelikož jde o práci bakalářskou, výborně: nebývá zvykem, aby na této úrovni byl adept schopen např. zacházet s ošidnými termíny odstíněně, s vědomím jejich historické podmíněnosti či jejich proměnlivosti i v různých synchronních kontextech jakož i s vědomím jejich teoretického pozadí, jejich „archeologie“.

V analýzách některých sekvencí, už proto, že autor prokazuje smysl pro detail a že jeho četba zasluhuje pojmenování microlecture, by bylo (bývalo) žádoucí, dotknout se tak zásadních výrazů jako „fureur“ (Kreontova smrt). Nejen proto, že slovo patří ke klíčovým prvkům lexika tehdejší tragédie a že zlomová linie mezi dvěma zkoumanými estetikami, jakkoli to zní paradoxně, vede mnohdy tímto pojmem samotným. Ale i z toho důvodu, že – spíše právě proto než vzdor tomu – je interpret v komparativní perspektivě, která někdy funguje jako koridor, v němž detekujeme jen to, co se mění, zatímco to, co zůstává, necháváme za hranicemi svého vizuálního pole.

Velikou výtku však na sebe přivolává textová redakce. Korektorská péče nebyla v koncové etapě tak pečlivá, jak by být měla, což je vzhledem k jinak zřejmé a výše uvedené autorově jazykové zběhlosti o to víc politováníhodné. Vedle interpunkčních drobností (čárka tam, kde být nemá, s.4, 10; chybějící čárka, s.10; mezera tam, kde být nemá, s.4, 9 atd.) se vyskytnou i pravopisné poklesky a překlipy (Lebéga místo Lebèga, s.4; associa**a**ent, quarantes **!**], sécoué, inté**r**national s.10; opět cinquantes **s** a quatres **s**, s.11; rejett**tt**ant, s.32; sou**ui**gnaient, s.34; ex**am**ple, s.36; re**pp**roches, s. 38 atd. – zdaleka neuvádím vše). Nedbalosti pokračují chybnými rekcemi a vazbami, způsobenými někde interferencí

s angličtinou (accéder un univers místo accéder à, s.6; approche envers místo approche de, s. 9, 15, 20...) a prohřešky proti jazykové logice (la littérature allemande et française místo **les littératures...**, s.10). Tu a tam unikla pozornosti také logika myšlenková, pochroumaná nepřesným vyjádřením, matoucí syntaxí: tak na s. 4 text, který „reflektuje několik pasáží dokazující ...“ (navíc správně dokazující**ch**), není Corneillova hra, ale BP.

Fakt, že tyto nepatříčnosti nebyly z textu vymýceny, je o to větší škoda, že ve značné míře autor opomněl (nebo nestačil? Nebo mu zabránila únava?) zanést příslušné opravy z korigovaných verzí do verze konečné. Stran redakční práce, svědomitosti a sebekázně se má tedy ještě co učit.

Ze všeho, co bylo řečeno, je však zřejmé, že zásadním kladem práce je analyticko-interpretáční jemnost a schopnost nuancované reflexe, prokázaná navíc v terminologicky i jinak „rizikovém“ terénu a podepřená souborem relevantních referencí. Proto BP Martina Baluchy doporučuji k obhajobě.

PhDr. Catherine Ébert, PhD.